

KOVO VADOVŲ KLUBŲ APIBENDRINIMAS

2026 m. balandis

VADOVŲ KLUBŲ APIBENDRINIMAS – Lietuvos moksleivių sąjungos valdybos ir nacionalinio biuro rengiamas leidinys, skirtas informuoti moksleivius bei visuomenę apie kas mėnesiniuose, 49–iuose savivaldybėse vykstančiuose organizacijos vienijamų moksleivių susitikimuose – Vadovų klubuose – vykusių diskusijų metu prieitas išvadas.

Leidiniu LMS siekia užtikrinti Vadovų klubuose aptariamų klausimų aktualumo tęstinumą bei pateikti grįžtamąjį ryšį Vadovų klubų dalyviams. Kad grįžtamasis ryšis būtų tikrai kokybiškas, dalyvius raginame laisva forma aptarti šį dokumentą su jų atstovaujamų mokyklų bendruomenėmis. Tikimės, kad galimybė susipažinti su apibendrintais LMS vienijamų moksleivių atstovų atsakymais padės moksleiviams susidaryti tvirtesnę nuomonę švietimui svarbiais klausimais, skatins organizuoti diskusijas mokyklose bei leis geriau suprasti kiekvieno Vadovų klubo dalyvio indėlio svarbą.

Šiame leidinyje apibendrinamos tik tos temos, dėl kurių Vadovų klubų dalyviai sulaukė klausimų aptariamo mėnesio Nacionalinių temų pristatyme. Išvados parengtos pagal duomenis iš Akmenės, Alytaus, Elektrėnų, Gargždų, Kauno, Kelmės, Klaipėdos, Kuršėnų, Mažeikių, Pakruojo, Panevėžio, Plungės, Šiaulių, Šilutės, Širvintų, Utenos, Vilkaviškio ir Zarasų.

TEMOS:

1. Socialinių tinklų naudojimo ribojimas asmenims iki 16 metų;
2. Pasiruošimas pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimui (PUPP);
3. Pertraukų laikas;
4. Mokytojų kompetencijos;
5. Bendradarbiavimas su lituanistinėmis mokyklomis užsienyje.

1. SOCIALINIŲ TINKLŲ NAUDOJIMO RIBOJIMAS ASMENIMS IKI 16 METŲ.

Apibendrinus mokinių nuomones, išryškėja nevienareikšmiai vertinimai dėl galimų socialinių tinklų ribojimų ilgalaikio poveikio jaunimo skaitmeninių įgūdžių raidai. Viena dalis mokinių teigia, kad ribojimai galėtų sumažinti priklausomybę nuo skaitmeninės erdvės, pagerinti koncentraciją, skatinti gyvą bendravimą, kūrybiškumą bei atsakingesnę technologijų naudojimą. Kita dalis mano, kad tokie ribojimai galėtų sulėtinti skaitmeninių įgūdžių raidą, riboti informacijos prieinamumą, apsunkinti komunikaciją bei socialinius ryšius, taip pat didinti socialinės atskirties ar emocinių sunkumų riziką.

Mokiniai taip pat pažymi, kad visiškas ribojimų įgyvendinimas būtų sudėtingas dėl galimo jų apeinamumo bei privatumo ir asmens duomenų apsaugos klausimų. Kaip galimi sprendimai minimi: amžiaus patvirtinimas, tėvų sutikimo mechanizmai, naudojimosi laiko ribojimai, tam tikrų funkcijų apribojimai bei saugių, amžiui pritaikytų skaitmeninių aplinkų kūrimas.

Be to, mokinių nuomonėse pabrėžiama, kad ribojimų poveikis gali skirtis, priklausomai nuo socialinės ir technologinės šeimos aplinkos, todėl galėtų atsirasti nelygybės rizika. Siūloma stiprinti skaitmeninį raštingumą ir užtikrinti vienodas prieigos prie saugumo priemonių galimybes.

2. PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMAS (PUPP).

Remiantis mokinių nuomone, dažniausiai įvardijami veiksmingiausi pasiruošimo PUPP būdai yra praktika grįsti metodai: ankstesnių užduočių sprendimas, bandomieji patikrinimai, temų kartojimas ir konsultacijos su mokytojais. Taip pat teigiamai vertinamas savarankiškas mokymasis, kai jis derinamas su mokytojų teikiamu grįžtamoju ryšiu. Vis dėlto dalis mokinių pabrėžia, kad pasiruošimas ne visada yra pakankamai nuoseklus ir sistemingas.

Mokiniai išsako poreikį dažnesniems bandomiesiems patikrinimams, ypač skaitmeninėje aplinkoje, išsamesniems temų paaiškinimams bei didesniai dėmesiui rašymo įgūdžių ugdymui. Taip pat akcentuojamas individualios pagalbos ir papildomų konsultacijų poreikis.

Vertinant mokymosi krūvį, mokinių nuomonės išsiskiria: vieni jį laiko subalansuotu, kiti – per dideliu arba netolygiai paskirstytu. Kaip pagrindiniai sunkumai minimi vienu metu vykstantys atsiskaitymai, didelis mokymosi medžiagos kiekis, ne visada aiškūs vertinimo kriterijai bei aukšti lūkesčiai.

Informacijos apie PUPP prieinamumas vertinamas skirtingai – dalis mokinių teigia, kad informacijos pakanka, tačiau kiti nurodo aiškumo, nuoseklumo ir vienodesnio pateikimo poreikį.

3. PERTRAUKŲ ORGANIZAVIMAS.

Mokinių nuomone, daugumoje mokyklų pertraukų trukmė atitinka nustatytus reikalavimus ir dažniausiai siekia ne mažiau kaip 10 minučių. Taip pat nurodoma, kad bendras pertraukų laikas per dieną dažniausiai viršija vieną valandą.

Dalis mokinių pažymi, kad sudaromos sąlygos pavalgyti, tačiau praktikoje dažnai susiduriama su dideliais srautais, eilėmis ar nepakankama infrastruktūra. Nors kai kur taikomas mokinių srautų reguliavimas, jis ne visada užtikrina pakankamą efektyvumą.

Taip pat minimi atvejai, kai pamokos baigiamos pavėluotai, dėl ko sutrumpėja pertraukų laikas. Dėl to dalis mokinių nespėja pavalgyti ar pilnai pailsėti.

4. MOKYTOJŲ KOMPETENCIJOS.

Mokinių nuomonėse mokytojų trūkumo situacija apibūdinama kaip nevienoda: kai kuriose mokyklose mokytojų pakanka, kitose jaučiamas tam tikrų dalykų specialistų trūkumas, ypač tikslųjų, gamtos mokslų ir kalbų srityse. Taip pat minimas pakaitinių mokytojų trūkumas.

Mokytojų kompetencijos vertinamos skirtingai – dalis mokytojų apibūdinami kaip gebantys aiškiai ir įdomiai dėstyti, taikyti įvairius metodus bei prisitaikyti prie mokinių poreikių, tačiau kiti atvejai siejami su mažesniu aiškumu, ribotu metodų taikymu ar nepakankamu individualizavimu.

Mokytojų ir mokinių santykiai dažniausiai apibūdinami kaip geri ir pagarbūs, tačiau pasitaiko atvejų, kai minimas favoritizmas, nepagarbus elgesys ar emocinis spaudimas. Vertinimo sistema kai kur laikoma aiškia, tačiau kitur išsakomi pastebėjimai dėl nepakankamo skaidrumo ar vienodumo.

Visame kame, mokiniai akcentuoja poreikį didesnei metodų įvairovei, aiškesniam mokymui, stipresniam individualizavimui ir geresniam emociniam klimatui.

5. BENDRADARBIAVIMAS SU LITUANISTINĖMIS MOKYKLOMIS.

Mokiniai išsako, kad bendradarbiavimas su lituanistinėmis mokyklomis užsienyje šiuo metu yra menkai išplėtotas ir fragmentiškas. Dalis mokinių nurodo, kad apie tokią galimybę nėra girdėję arba turi labai ribotą informacijos kiekį.

Nepaisant to, dauguma nuomonių yra palankios – toks bendradarbiavimas siejamas su lietuvių kalbos ir kultūros stiprinimu, tarpkultūrinių kompetencijų ugdymu bei platesniu akiračiu.

Kaip patraukliausios bendradarbiavimo formos minimi mokinių mainai, bendri projektai ir nuotoliniai susitikimai. Pagrindinės kliūtys, mokinių nuomone, yra informacijos stoka, organizaciniai sunkumai, riboti ištekliai bei nepakankamas iniciatyvumas.

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

KONTAKTAI

Aušrinė Levinskaitė

ausrine.levinskaite@moksleiviai.lt

Valdybos narė

Asociacija

Konstitucijos pr. 25,

LT-08105 Vilnius

Tel. +370 615 98899

El. p. lms@moksleiviai.lt

www.moksleiviai.lt

Įm. kodas 191972732

A. s. LT907300010191451604

AB Swedbank bankas, b. k. 73000